

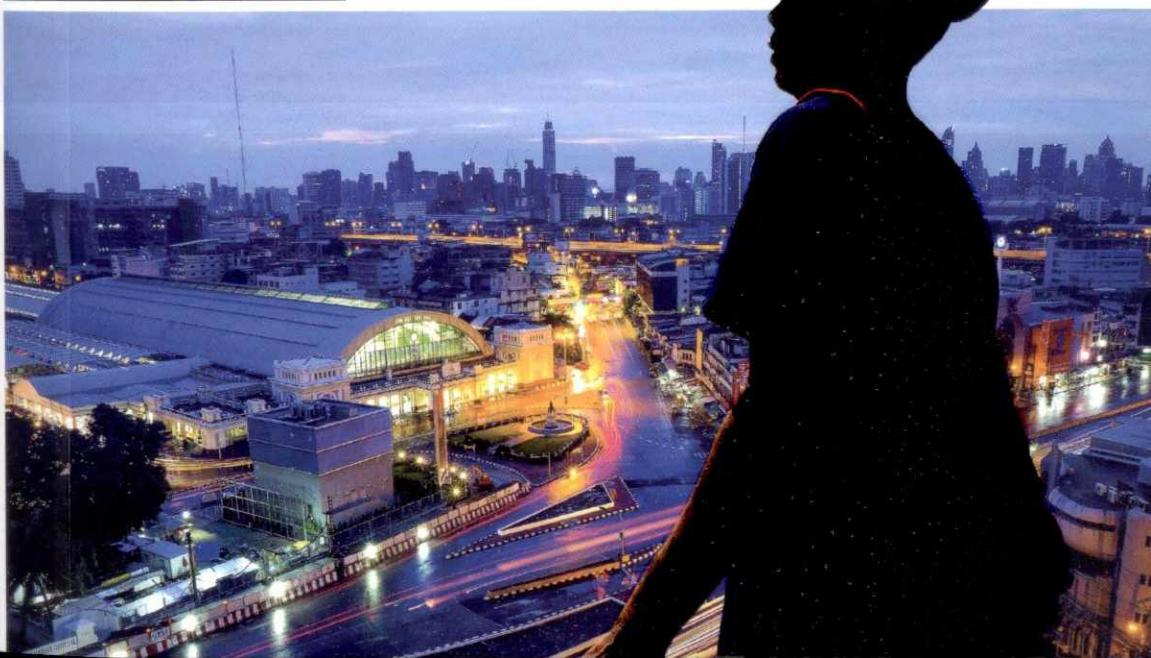
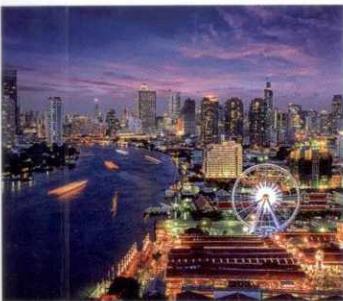
สถาบันพระปกเกล้า

พลวัตการกระจายอำนาจ ในประเทศไทย

จาก พ.ศ. 2535-2561

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกสวัสดิ์ ปัชวาลย์

สารบัญ

หน้า

คำนำสถาบันพระปักเกล้า

III

บทนำ

1

บทที่ 1	การกระจายอำนาจกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย	13
1.1	ความสำคัญของการกระจายอำนาจที่มีต่อการปกครอง ในระบบประชาธิปไตย	16
1.2	รูปแบบของการกระจายอำนาจ	30
1.3	ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองระดับชาติกับ การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	34
1.4	กรอบแนวคิดของการศึกษา: เงื่อนไขหรือปัจจัยที่นำไปสู่ ความสำเร็จของการกระจายอำนาจ	39
บทที่ 2	การก่อตัวของการปกครองท้องถิ่นที่รัฐมีบทบาทดำเนินประเทศไทย	45
2.1	การปกครองท้องถิ่นไทยในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	48
2.2	การปกครองท้องถิ่นไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	55
2.3	บทบาทอำนาจหน้าที่ที่จำกัดของการปกครองท้องถิ่นไทย	72
2.4	การปกครองท้องถิ่นไทยก่อน พ.ศ. 2535 กับลักษณะ ของการปกครองท้องถิ่นที่รัฐมีบทบาทดำเนิน	74
บทที่ 3	การปฏิรูปการเมืองหลัง พ.ศ. 2535 กับความตื่นตัวในเรื่อง	79
	การกระจายอำนาจและความก้าวหน้าของการปกครองท้องถิ่นไทย	
3.1	เหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 กับการเรียกร้องให้มี การปฏิรูปการเมือง	83
3.2	พระราชบัญญัติสถาบันตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง การปกครองท้องถิ่นไทย	91
3.3	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และกฎหมายที่เป็นผลสืบเนื่อง	98

สารบัญ

หน้า

3.4 แผนและแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจฯ ในฐานะเครื่องมือที่ทำให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	111
3.5 ปรากฏการณ์ของการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นในฐานะของการต่อสู้ระหว่างฝ่ายการเมือง ภาคสังคม กับ พลังระบุราชการ	127
บทที่ 4 การดำเนินนโยบายสำคัญของรัฐบาลประเทศไทยกับการหยุดชะงักของการกระจายอำนาจ	135
4.1 เสียงร้าวภาพและความเข้มแข็งของรัฐบาลภายใต้การนำของทักษิณ ชินวัตร	139
4.2 การปฏิรูประบบราชการครั้งสำคัญภายใต้รัฐบาลพริญญา พรุตไทยรักไทย: การปฏิรูประบบราชการที่มีองค์ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น	146
4.3 นโยบายการปราบปรามยาเสพติดและผู้มีอิทธิพลในฐานะเครื่องมือทางการเมืองที่ใช้ในการลดตอนบทบาทและความเข้มแข็งของนักการเมืองท้องถิ่น	174
4.4 การหันรวมอำนาจ (Recentralization) ภายใต้รัฐบาลทักษิณ	185
บทที่ 5 ทศวรรษแห่งความขัดแย้ง (พ.ศ. 2547-2557) และผลกระทบที่มีต่อการกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่น	195
5.1 พ.ศ. 2547-2557: ทศวรรษแห่งความขัดแย้งและความไม่ได้รับภาพในทางการเมือง	198
5.2 การเสริมความเข้มแข็งให้กับการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ภายหลังการรัฐประหารใน พ.ศ. 2549	207
5.3 การดำเนินและขับเคลื่อนนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ของรัฐบาลในช่วง พ.ศ. 2547-2557	225

สารบัญ

หน้า

บทที่ 6 อำนาจยาธิปไตยรอบใหม่กับความถดถอยของการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นของไทย	243
6.1 การก่อตัวของอำนาจยาธิปไตยรอบใหม่ภายหลังการรัฐประหารเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557	247
6.2 การดำเนินการของรัฐบาลภายใต้การนำของ คสช. ที่ทำให้เกิดความซะบกันและถดถอยกับการปกครองท้องถิ่น	254
6.3 คณะกรรมการความสงบแห่งชาติกับพลวัตของการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นและกระบวนการกระจายอำนาจ	272
6.4 ลักษณะการบริหารราชการแบบรวมศูนย์ของรัฐบาล คสช. ที่ส่วนทางกับหลักการกระจายอำนาจ	285
บทสรุปของการศึกษาพลวัตการกระจายอำนาจในประเทศไทยช่วง พ.ศ. 2535 - 2561	315
บรรณานุกรม	324
ตัวชี้วัดสำคัญ	357
ประวัติผู้เขียน	384